

sport
PIEKSÄMÄKI

Keh02020

Pieksämäen kaupungin Liikuntatoimen kehittämissohjelma

Pieksämäen kaupungin kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 2017

Pieksämäen kaupungin vapaa-aikalautakunta 2015

Pieksämäen kaupungin vapaa-aikalautakunta 2014

Visio

- Pieksämäen liikuntatoimi on kunnallisen liikuntapalvelun edelläkävijäorganisaatio, joka toimii fyysisen aktiivisuuden paikallisena tietokeskuksena, risteysasemana ja liikuttajana.

Tehtävät

- Terveyden edistäminen (= fyysinen ja psykososiaalinen hyvinvointi)
- Vapaa-aika-aktiviteettien tarjoaminen (= tekemistä)
- Kehollisen yleissivistyksen mahdollistaminen (taitojen opettaminen)
- Liikunnan itseisarvon vaaliminen (= liikunta kulttuurisena erityispiirteenä)

Rooli

- Asiantuntija
- Koordinaattori
- Palveluntuottaja

Liikkuva ja hyvinvoiva Pieksämäki

- KehO2020 –ohjelma muuttuu uuden kaupunkistrategian myötä Liikkuva ja hyvinvoiva Pieksämäki –nimiseksi kehittämisohjelmaksi. Suunnitelmassa linjataan Pieksämäen kaupungin rooli asiantuntijana, yhteistyön koordinoijana ja palveluntuottajana liikunnan edistämistyössä. Näkökulmina ovat paikallinen hyvinvointipolitiikka sekä liikuntamatkailuun liittyvä elinkeinopolitiikka.

Tavoitteet

- Eriarvoisuus ja terveyserot vähenevät
- Omaehtoisuus lisääntyy (erityishuomio houkutteleviin liikuntapaikkoihin)
- Laatu paranee (palveluissa ja olosuhteissa)
- Kehittäminen mahdollistuu (hanketoiminnan mahdollisuudet)
- Vaikuttavuus (panos-tuotos: 1,5% konsernin budjetista)

Toimenpiteet

- Ikäkausitoiminnan jatkokehittäminen
 - Lapset ja nuoret
 - Aikuiset
 - Ikäihmiset
- Liikuntapaikkojen ylläpidon laatutyön jatkaminen
 - Määrä vs. laatu
- Liikuntamatkailu
 - Luontomatkaileliiketoiminnan mahdollistaminen: reitistöt
 - Liikuntamatkailun mahdollistaminen: Hiekanpään palvelut ja olosuhteet
- Liikuntapaikkaverkon kehittäminen
 - Investoinnit, erityisesti liikuntahalli ja reitistöt

KehO2020: Strategiset kärjet

- Liikunta peruspalveluna: liikunnan integrointi osaksi muita palveluja (Liikkuva koulu, työyhteisöliikunta, varhaiskasvatus, vanhuspalvelut)
- Moniammatillinen elintapaohjaus ja matalan kynnyksen liikunta (Hoitoliikunta)
- Joustava koulupäivä (Liikkuva koulu) ja hoitopäivä
- Harrasteliikunta, kevennetty seuratoiminta (PAHL)
- Seniorien kotona asumisen mahdollistaminen
- Omaehtoinen liikunta: Liikuntapaikkojen laatu ja asiakaspalvelu
- Liikuntamatkailu (Hiekanpää + luontomatkailu)
- Osallisuus ja uudet liikuntapalvelujen järjestämistavat (ULV)

Toimintaympäristö:

Puolet lapsista liikkuu riittävästi, murrosikäisistä enää kolmasosa. Pojat aktiivisempia kuin tytöt. Koulumatkojen kulkeminen aktiivista. Puolet mukana seuratoiminnassa. Drop out erittäin voimakas ilmiö. Ruutuaikaa reilusti yli suositusten. BMI 25+ kolminkertaistunut 30 vuodessa.

Toimenpiteet	Lisätiedot
Liikkuva koulu -malli	Joustava koulupäivä, koulumatkat, kerhot, kumppanuudet, liikuntapaikat, opettajien rooli!, Liikkuva koulu –koordinaattori?
Harrasteliikuntamallin luominen	Harrasteliikuntatoiminnan organisointi: kerhot, korttelitoiminta, monilajitoiminta
Liikunta-aktivointimallin luominen	Kohdennettu, ylisektoraalinen yksilötyö inaktiiveille ja koululiikuntapudokkaille
Liikuntapaikkatarjonnan kehittäminen	Vetovoimaiset liikuntapaikat, välinevuokraus, tehokas tiedotus

Toimintaympäristö:

Sosio-ekonomisilla tekijöillä voimakas yhteys terveyskäyttäytymiseen ja koettuun hyvinvointiin. Vapaa-ajan liikunta lisääntynyt, fyysinen aktiivisuus työssä ja arjessa vähentynyt. Työmatkaliikunta vähenee koko ajan. Päivittäinen istumismäärä (7 h) terveydelle haitallista. Nuorten miesten kunto heikentynyt merkittävästi.

Toimenpiteet	Lisätiedot
Työyhteisöliikuntamallin luominen	Kaupungin tyhy-liikuntatarjottimen ja tehostettujen palvelujen organisointi
Harrasteliikuntamallin luominen	Harrastesarjojen organisointi
Liikunta-aktivointimallin luominen	Kohdennettu, moniammatillinen yksilötyö inaktiiveille ja syrjäytymisriskissä oleville
Liikuntapaikkatarjonnan kehittäminen	Vetovoimaiset liikuntapaikat, välinevuokraus, tehokas tiedotus

Toimintaympäristö:

Muutama prosentti eläkeläisistä täyttää kestävyys- ja lihaskuntosuosituksen. Nuoremmat seniorit liikkuvat enemmän. Liikuntamäärä vähentynyt, tehokkuus hieman lisääntynyt. Tasapainoharjoittelu harvinaista.

Toimenpiteet	Lisätiedot
Ryhmäliikunnan koordinaation ja tarjonnan parantaminen	Kaupunki koordinoi ja tukee tilojen käyttöä, palveluntarjoajat tuottavat palvelut
Kotona asumisen mahdollistaminen liikunta-aktiivoinnin keinoin	Liikunnallinen kotihoitomalli, ulkoilumahdollisuudet
Liikuntapaikkatarjonnan kehittäminen	Vetovoimaiset ja helposti saavutettavat liikuntapaikat, liikuntapaikkojen erityistarpeet, välinevuokraus, tehokas tiedotus

Toimintaympäristö:

Liikuntapaikat rakennettu pääosin 1970-80 –luvuilla. Liikuntakulttuuri eriytyy vauhdilla ja uusia lajeja syntyy jatkuvasti. Lajien ja suorituspaikkojen suosio vaihtelee. Olosuhteiden laatuvaatimukset käyttäjien ja turvallisuuden näkökulmasta kasvaneet.

Toimenpiteet	Lisätiedot
Hajakeskittäminen ylläpidossa ja rakentamisessa	Laadukkaat, monipuoliset keskittymät Hiekanpäässä ja Maaselässä, suppeammat keskittymät kyläkeskuksissa (Jäppilä, Virtasalmi), muita alueita tuetaan omaehtoisuuteen
Ylläpito-ohjelman luominen	Hoidon suunnitelmallisuus
Palvelun uudelleenorganisointi	Ostopalvelumahdollisuudet, paikkojen kunnossapitämiseen sitoutuminen. Vajaatyökykyisten, asuinalueiden ja liikuntaseurojen osallistaminen ylläpitotehtäviin
Laatutason nostaminen	Henkilöstön osaaminen, koulutukset, kaluston kehittäminen

Liikuntapaikkahoidon tilannekuva

- Henkilöstön riittävyys
 - Suurehko vaihtelu henkilöstötarpeessa eri vuodenaikoina
 - Rutiinitaso + ruuhkakuormitus
- Henkilöstön sitoutuminen
 - Uudelleenjärjestely → epätietoisuus
 - Määräaikaisuudet ja ostopalvelut haasteena
 - Täyttöluvut → selkiytyminen ja sitoutuneisuus
- Henkilöstön osaaminen
 - Erytisammattiosaaminen 70% (liikuntapaikkahoitaja -koulutus)
 - Lisäksi yleinen ammattityö 15% ja yleinen suorittava työ 15%
- Kaluston määrä ja laatu
 - Eryteisesti kuljetuskalusto, nostimet, nelivetotraktori, latukone ja muutamat pienkoneet
- Riittävät säilytys- ja huoltotilat

Hiekanpään nykyiset liikuntaolosuhteet

- Urheilutalo (rv 1968, korotus 1983)
- Uimahalli (1978/2009)
 - Allasosasto, kuntosali, judosali, alasali
- Jäähalli (2000)
- Tekonurmi (2014)
- Tenniskenttä, 2 kenttää
- Uimaranta, jossa beach volley -kenttiä
- Ulkokuntoilupiste (2014, 2015)
- Frisbeegolfrata, 9 väylää (2013, 2015)
- Puistoluistelurata (2009)
- Pienkenttä (20x20m) (2015)
- SportParkki kesäisin (kaukalo pelialustalla, pingis, katukoris, sulkis) (2015)
- Liikuntasalit, 2 salia
- Päiväkodin leikkipaikka
- Kevyen liikenteen puistoteitä

Uimahalli ja kuntosali

Syyskuu	Allaskävijä	Kuntosalikävijä	Myynti
2017	7837	2278	30 192,50 €
2016	8003	3031	27 232,00 €
2015	7106	2817	37 151,00 €

Allasosastolla vuositasolla noin 80 000 käyntiä, kuntosalilla noin 30 000 käyntiä

Toimintaympäristö:

Hiekanpään toimijoiden yhteistyö tiivistyy jatkuvasti ja alueen kehittämiseen käytetään miljoonia kehittämiseuroja. Lähivuosina alueella tuhansia ihmisiä päivittäin. Liikuntaolosuhteiltaan ehdoton kärkikohde määrällisesti ja laadullisesti. Palvelut ja toimintojen koordinointi hajanaista.

Toimenpiteet	Lisätiedot
Hiekanpään liikuntakeskuksen toimintasuunnitelman laatiminen	Hallien ja liikuntapaikkojen toiminnallisuus, henkilöstö, turvallisuus...
Yksittäisasiakkaiden palvelujen laadullinen tasonnosto	Välinevuokraus, asiakaspalvelu, tehokas viestintä
Uusien liikunta-aktiiviteettien perustaminen	Edulliset tilat ulkopuolisille palveluntuottajille
Liikuntamatkailupalvelujen perustaminen	Ryhmille suunnatut tilauspalvelut

Liikuntapalvelut kaupungin vetovoimatekijänä

- Liikuntamatkailupalvelut
 - Hiekanpään tilauspalvelut: leirit, turnaukset, ottelut, oheispalvelut (majoitus, muonitus, fysio)
 - Luontopalvelut: vedenjakaja, hiljaisuus, valo, vesi, mytologia, luonto digitaalisesti